

LSHDB

SynHør-bladet

20. årgang

Nr 3 - 2011

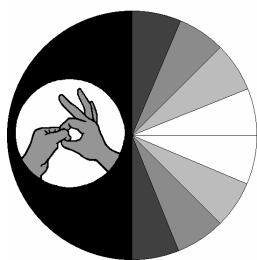
God sommer

**Landsforbundet for kombinert Syns- og Hørselshemmede/Døvblinde
(LSHDB)**

Innhold

Styrets hjørne	3
En flott Holmenkollstafett!	4
En krigserklæring mot landets uføre	6
Nytt Grunnbeløp (G) fastsatt	7
Ridderuka - en debutants opplevelse	8
Blinde og Louvre museet	10

Tegnspråkrådgiver til Språkrådet	12
Uryddighet hos tolketjenesten i Hordaland	13
Treningskompis	14
Fredriksens legat	16
Bloggs om Usher syndrom	16
Beitostølen Helsesportsenter	17

LSHDB

Landsforbundet for kombinert Syns- og Hørselshemmede/Døvblinde

Leder: Åshild Johansen

Tlf: 402 34 452

E-post: aashild.lovise@ebnett.no

Nestleder: Kari Kristine Engan

Tlf: 72 88 94 01

E-post: kariengan@c2i.net

Styremedlem: Birgit Hagerupsen

Tlf: 949 88 030

E-post: bibbih@online.no

Styremedlem: John Sandell

Tlf: 915 45 424

E-post: john.sandell@getmail.no

Styremedlem: Hege Dahlen

Tlf: 934 95 905

E-post: hebedahl@online.no

1. varamedlem: Harald Vik

2. varamedlem: Nina Helene Skorge

SynHør-bladet

Redaktør: Birgit Hagerupsen

SMS. 949 88 030

E-post: bibbih@online.no

Adresse:

LSHDB

Skippergata 33

0154 Oslo

E-post: kontor@lshdb.no

Internett: www.lshdb.no

Tlf: 22 41 34 24

Mobil: 95 94 93 57

Kontorfullmektig: Karin Andvig

Kontoret er åpent onsdager

(annenhver), torsdager og fredager.

Kontoret ligger i 5. etasje.

Trykk: Rycon AS

Layout: Birgit Hagerupsen

Opplag 330 stk

Styrets hjørne

**Av Bibbi
Hagerupsen,
Styremedlem**

Kjære medlemmer og lesere!

Det er en god stund siden jeg har skrevet noe her i Styrets hjørne - jeg tar fatt i stafett - pennen denne gang.

Snart er det sommer - det betyr at det nærmer seg det årlige populære sommertreff, denne gang i Ishavsbyen - Nordens Paris - TROMSØ. LSHDB arrangerer sommertreff der i perioden 27. juni - 3. juli, og allerede før påmeldingsfristen kom det mange påmeldte, vi i styret ser Nord-Norge er et tydelig populært reisemål for våre medlemmer, og 58 deltakere, derav 18 barn har meldt på! Vi skal bl.a. ta en tur til Sommarøya en dag for å teste ut våre grenser i forskjellige aktiviteter, og det skal bli gøy!

Holmenkollstafetten 2011 - en historisk dag for Team SH-DB Norway som deltok med 2 lag på Holmenkollstafetten for første gang - alle var fornøyd med sin innsats og takket være våre to flotte damer, Berit og Nina, som sto for ansvaret, ble vi to lag; et damelag og et herrelag. Suverent! Vi håper at det blir et fast innslag fra Team SH-DB Norway fra neste år, og det avhenger

jo av økonomi, men vi må bare lykkes!

Ut fra Holmenkollstafetten viser det tydelig at interessen for fysisk aktivitet hos døvblinde øker - det er jo en flott gevinst!

Uføremeldingen som ble lagt fram fredag 27. mai fra statsminister Jens Stoltenberg og arbeidsminister Helen Bjurstrøm - de foreslår å kutte ut fribeløpet fra 1 G til 0,4 G, så dagens fribeløp er på ca 75 000 kr og dersom det blir vedtatt å redusere til 0,4 G, vil man få tjene fribeløp på ca 30 000 kr. En dramatisk kutt fra regjeringens side - og FFO er sterkt i mot kuttet og vil gå til kamp. Vi støtter FFOs kamp, og skal komme med en høringsuttalelse senere i sommer. Interessepolitisk utvalg v/John Arne Torstensen har fått ansvaret for å følge opp med utføremeldingen og oppretter en e-postliste. Dersom du er interessert i å være med på e-postlisten, kan du gi beskjed til John Arne på hans e-postadresse: ja-tors@online.no

Sommeren er her - dere må bruke sommeren til turer - opplevelser - fysisk aktivitet - som gir en god investering i god og sunn helse.

Jeg ønsker deg og en hver en riktig flott GOD SOMMER!

**Sommerhilsen fra
Bibbi Hagerupsen,
Styremedlem**

En flott Holmenkollstafett!! 😊

Av Berit R. Øie

Mange var spente fredag den 13. mai, da vi alle møttes i Oslo. Hva i all verden skulle de være med på?? Et stafettløp rundt omkring oppover mot Holmenkollen, videre til Frognerparken og tilbake til Bislett? Ville vi 30 løpere med kombinert syns- og hørselshemming / døvblindhet klare dette?? Ja, klart det!!! 😊 Sammen med oss hadde vi 16 frivillige løpeledsagere og 14 tolker som ledsaget hver av oss ute i løypa.

Holmenkollstafetten er verdens største stafettløp, som har en løype på 15 etapper, med ulike lengder. Den korteste på 390 meter til 2.800 meter, totalt 18 km. Målet er at hver person i et stafettlag løper sin etappe og leverer stafettpinnen videre til neste løper - uten å miste den. I år var det til sammen 2.128 stafettlag som gjennomførte løpet, med ca 31 tusen løpere!

Vi stilte opp med et damelag og et herrelag med navnet "Team SH – DB Norway". Våre konkurrenter i klassen "Funksjonshemmet" var Ridderrennets Venner med et lag og Team RP som stilte opp med to lag. Og plasseringen??? Vårt herrelag kom på 3. plass og damelaget på 5. plass, men vi følte at vi hadde vunnet allikevel! Limericken til Cor van der Lijcke illustrerer det:

*Hos LSHDB skjer det mye rart,
Nå står vi på Holmenkollstafetten til start,
Med 15 damer og 15 mann,
Og med Nina og Berit i lederspann,*

Og NÅ har vi det umulige klart!

Nina Skorge og Berit R. Øie var vi som ledet alle gjennom denne hegen, og vi er veldig stolte over at alle gjennomførte sin oppgave. Men denne helgen handlet ikke bare om å løpe sin etappe. Fredag foreleste Bedir Yiyit om det å komme i gang med sykling, skigåing og løping her i Norge. Flott av en fra Tyrkia å klare skigåing etter noen år! John Sandell fortalte konkret om det å trene i treningsstudio, enten med tolk eller med sin førerhund som ledsager. Etter foredraget var vi ute i en park, der ulike teknikker for ledsaging ble prøvd ut.

Lørdag formiddag fortalte Bibbi Hagerupsen om det å komme i gang med trening, først med EasyLife. Dette gav mye positiv opplevelse, og hun trener nå jevnlig med to faster tolker, en for løping og en for sykling. Cor van der Lijcke kommer fra Holland og snakket om sitt liv derfra. Det var stort å komme til Ridderrennet på Beitostølen hvor han traff sin nåværende kone 😊 Han organiserte flere skiturer til Norge med synshemmede hollendere.

Harald Vik fortalte om sitt eventyrlige idrettsliv og hvordan han begynte å løpe New York City maraton. Første gang han deltok måtte han bryte, og Grete Waitz gav ham det gode rådet at han ikke måtte starte like hardt neste gang. Det gjorde han og siden den gang har han fullført NYC maraton 18 ganger! Harald har også fullført sykkelrittet Trondheim-Oslo 18 ganger. Harald er og har vært vårt viktige forbilde og en flott ambassadør for gruppen.

pa vår både her hjemme og internasjonalt ☺

Søndag kom Anne-Mette Bredahl som er fra Danmark, psykolog, arbeider ved Norges idrettshøgskole, og nettopp avsluttet sin doktoravhandling om fysisk aktivitet, tilstedeværelse og funksjonshemming. Anne-Mette er selv blind og hun fortalte om sitt liv hvor hun hatet idretten fordi hun følte seg så klumsete. Men i voksen alder kom hun til Ridderrennet, noe hun ikke visste helt hva det var. Hun ville bare ha en gratis ferie i Norge, men å gå på ski var ikke hennes plan. Men fra første sekund hun fikk på skiene og kunne gå uten å kollidere på noe som helst, så ble hun værende i skisporet ☺

Denne helgen med Holmenkollstafetten var et prosjekt med Berit som prosjektleder og Nina som prosjektmed-

arbeider. Vi ønsket at dette var åpent for alle som har kombinert syns- og hørselshemming / døvblindhet. Derfor var vi glade for at FNDB med Geir Jensen deltok, en del medlemmer fra LSHDB og en som var helt ny. En fantastisk helg tok dessverre slutt, men vi håper på nye muligheter til neste års Holmenkollstafett 12. mai 2012. Det får vi vite i november om vi igjen får økonomisk støtte fra Helse og rehabilitering.

PS: Linker om Holmenkollstafetten kan en finne på Kondis.no og i mosjonsbladet Kondis juni nummer 2011. Pressemeldingen er å finne på LSHDBs hjemmeside.

Team SH-DB Norway I og II: Bak fra venstre: Cor, Bjarte, Magnus, Arne, Edvard, John, Bedir, Lars, Henning, Arne Olav, Edvard J, Ole, Geir, John Arne og Harald. Foran fra venstre: Solgun, Camilla, Åshild, Sissel, Berit, Aslaug, Nina, Elin, Kari, Kirsti S., Kirsti F., Merete, Bibbi, Hilde og Hege
Fotograf: Fredrik Hiaasen

En krigserklæring mot landets uføre

Kilde: FFOs nyhetsbrev 27. mai 2011, www.ffa.no

Forslaget om å redusere fribeløpet med 47.000 kroner til 0,4 G mottas med stor misnøye og skuffelse i FFO. Mange uføre vil med det nye systemet får mindre å rutte med.

- Dette er rett og slett en krigserklæring mot landets uføre, sier assisterende generalsekretær Jarl Ovesen. Han lover knallhard kamp om både fribeløp og levealderjustering.

- Vi er helt sikre på at Regjeringens forslag om innstramminger i fribeløpet vil føre til betydelig inntektstap for svært mange uførepensjonister som i dag har en viss arbeidslivsdeltakelse. I tillegg frykter vi at det nye systemet er utformet på en slik måte at det i praksis vil gi mindre arbeidslivsdeltakelse fra uføres side enn i dag, sier Ovesen.

Bedre enn fryktet

- FFO er samtidig glade for at Regjeringen sier blankt nei til alle innstramminger i retten til uførepensjon, og at de gjør det enklere å kombinere arbeid og trygd. Dette sammen med at barnetillegget beholdes som i dag, gjør reformen bedre enn fryktet, men dette har ikke skjedd uten betydelig kamp, sier Jarl Ovesen.

- Signalet om at det skal bli enklere å kombinere arbeid og trygd er svært viktig, ikke minst fordi hele 78.000 funksjonshemmede i følge SSB sier de ønsker å jobbe. Skal vi lykkes med å få flere i arbeid må arbeidsgivere i privat og offentlig sektor åpne dørene også for våre grupper. Regjeringens sysselsettingsstrategi som legges fram i oktober, vil vise om Regjeringen tar nye og viktige grep for å sikre flere funksjonshemmede arbeid, sier Ovesen.

Usolidarisk og usosial leveladerjustering

FFO er imidlertid svært misfornøyd med forslaget om at uførepensjonisters alderspensjon delvis skal levealdersjusteres. Dette innebærer at også uføres alderspensjon vil bli redusert dersom alderskullene lever lenger.

- Folk som står i arbeid til de blir alderspensjonister kan om helse er god nok selv velge å jobbe noe lenger for å oppveie inntekstnedgangen av levealdersjustering. Svært mange uføre kan som regel ikke jobbe i det hele tatt pga. sykdom og har derfor ikke muligheten til å kompensere for en slik inntektsreduksjon, forklarer Ovesen.

Nytt Grunnbeløp (G) i Folketrygden fastsatt

Kilde: www.ffa.no, 27. mai 2011

Regjeringen har i dag fastsatt det nye Grunnbeløpet (G) i folketrygden til kr. 79.216. Det nye beløpet gjøres gjeldende fra 1. mai i år, og utgjør dermed en økning på kr. 3.575 fra det tidligere grunnbeløpet på kr. 75.641.

Til grunn for reguleringen har Regjeringen lagt den anslåtte lønnsveksten i Revidert Nasjonalbudsjettet på 3,9 fra 2010 til 2011. I tillegg er grunnbeløpet også blitt oppjustert med 0,5 prosent, som tilsvarer underreguleringen av grunnbeløpet fra 2009 til 2010.

Dette tallgrunnlaget ble det også gjennomført drøftingsmøter om mellom staten og pensjonistorganisasjonene (FFO, Norsk Pensjonistforbund, LO, SAFO, Unio, YS og Akademikerne) tidligere denne måneden.

- Fra FFOs side er vi fornøyd med at grunnbeløpsreguleringen i år dermed er gjort i tråd med regelverket, sier FFOs leder Knut Magne Ellingsen.

En enslig minstepensjonist vil etter åretes trygdeoppgjør få en inntekt fra Folketrygden på kr 158.424 kroner, mens minste pensjonsnivå for unge uføre blir kr. 195.660 kroner.

Gjennom

Jeg skal gjennom en barriere

Jeg skal en ny dag bære

Jeg skal leve litt til

Det er det jeg vil

Av Esben B-J Jaer

Ridderuka 3. – 10. april 2011 – En debutants opplevelser

Av Kari Kristine Engan

Fantastisk!

Dette ordet beskriver mine inntrykk etter å ha deltatt på Ridderuka for første gang.

I mange år hadde jeg hørt mye positivt om dette arrangementet, og i år bestemte jeg meg for å være med. Jeg var litt skeptisk før jeg meldte meg på, for jeg hadde null trening og minst 12 år siden jeg sist hadde hatt ski på beina. Likevel valgte jeg å delta på konkurransene i skiskyting og 5 km langrenn. Forventningene til egne prestasjoner var selvsagt lave, det var helt greit om jeg ble sist i min klasse!

Sammen med tolkene ankom jeg Beitostølen søndag kveld, sjekket inn på Bergo hotell, og etter en rask middag var jeg sammen med masse folk på åpningsseremonien på Radisson Blue-hotellet.

I år var det ca 450 deltakere og 250 frivillige som stilte som ledsagere, dessuten var det mange fra Hans Majestets Garde som bl.a. kjørte oss til og fra skiarenaen og innkvarteringsstedene.

Mandag og tirsdag var satt av til å venne seg til skigåing igjen, hvilken ledsagerteknikk vi skulle velge og hva jeg trengte av beskrivelse under konkurransene. Dessuten ble det trening i å skyte med lasergeværet og identifisere lyden som angir blink. Tolken og jeg øvde oss på haptiske signaler

som fungerte best her.

Onsdag var min 1. konkurransedag – skiskyting, her skulle vi gå 3 runder og skyte 2 ganger. I min klasse – Blind, 50 – 59 år – var vi 5 kvinner. Med startnummer på brystet og tidtakerbrikken festet rundt høyre fot bar det i vei på første runde, skytetreningen bar frukter for på 1. skyting traff jeg alle 5 blinkene, ny runde før 2. skyting og her ble det en bom og la ut på siste runden. Ganske så sliten, men veldig fornøyd, kom jeg i mål, for stor var min overraskelse da jeg hørte det ble bronseplass!

Torsdag skulle det være 5 km langrenn for kvinner og 10 km for menn, men grunnet snømangel ble det 4 km for alle. Her var vi 7 i min klasse og nå ble det 4. plass. Og jeg som trodde jeg skulle bli sistemann!. Men det må nevnes; det er lenge siden jeg har vært så sliten, hadde målet vært 200 m lenger fram, vet jeg ikke om jeg hadde orket å gå dit!

Mine smørefrie ski gled minimalt, jeg måtte til og med stake de få nedoverbakkene, så neste år tar jeg med ski som kan smøres!

Været hadde stort sett vært fint hele uka, men fredag kom med kraftig vind og sluddbyger, så skiene fikk stå urørt den dagen. I alpinbakken foregikk slalåm og snøbrettkjøring, mens den planlagte utegrillingen ble avlyst. Dagen etter gikk Ridderrennet i det fineste påskevær en kan ønske seg; vindstille, strålende sol og varmt. Her deltok jeg i turklassen. På arenaområ-

det ved Helsesportsenteret var det yrende liv, feiende levende storband-musikk, underholdning, mat og drikke og flott stemning.

Til nå har jeg bare skrevet om det som foregikk på skiarenaen, men Ridderuka er så mye mer enn det sportslige! De fleste av de 450 deltakerne fra inn- og utland bodde på Radisson Blue-hotellet, og her foregikk de sosiale aktivitetene.

Om ettermiddagen var det hyggelig å samles til "after-ski" på terrassen til en prat med kjente.

Premieutdeling foregikk kl 21.30, gull-medaljene i skiskyting og langrenn ble delt ut av h.h.v. Oddbjørn Hjelmeset og Cato Zahl-Pedersen. Jeg fikk min bronsemedalje og en klem av en kjekk gardist!

Vi var 13 medlemmer fra LSHDB og flere av dem vant mange medaljer hver. Av oss 13 vil jeg trekke fram vårt eldste (tror jeg) medlem – Oddlaug Kvammen – som fylte 92 år i mai. Hun er virkelig sprek og gikk 4 km langrenn raskere enn mange langt yngre, meg slo hun med ett minutt!

Om kveldene var det også variert underholdning og dans. Talentiaden fredag kveld var en opplevelse, der deltakere fra flere land underholdt med sang, musikk eller dans.

Lørdag kveld var det premieutdeling for selve Ridderrennet og en stilfull avslutningsseremoni.

Etterpå laget noen av LSHDB-medlemmene; Nina, Hege, Bedir, Kirsti, Cor, Mindis og Oddlaug samt Ivar og Anne Margrethe en koselig overraskelse i baren med bursdagstale og –sanger (jeg fylte 60 år få dager senere) og fri bar! Tusen takk, dere sørget for en perfekt avslutning på en fantastisk uke!

Å delta på Ridderuka ga så absolutt mersmak. Så herlig det var å gå på ski igjen, jeg trodde jeg ville føle meg utrygg når jeg ikke lenger ser. Derfor var det så godt å oppleve at jeg mestret det, og det ga meg en deilig frihetsfølelse!

Neste år er Ridderuka i uke 12, 18. – 25. mars. Hvis du er i tvil om du skal melde deg på, så ta sjansen!

Deltakere fra LSHDB på Ridderuka
Fotograf: Lars Verket

Blinde får lov til å berøre kunst i Louvre museet, Paris

Av Cor van der Lijcke og Helen Hartog

Kilde: www.xioskrant.be, 26.11.2010

Louvre Museum har nylig lagt til rette et galleri for synshemmede. Dit ville jeg!

Ved berøring kan blinde og svaksynte oppleve kunst på en svært spesiell måte. Kunst er i mange sammenhenger utilgjengelig for synshemmede. Skulpturer skal ikke berøres. Men Louvre Museet har lagt merke til at blinde og svaksynte også er interessert i kunst. "Touch Gallery" inneholder flere kunstverk som nå kan bli berørt. Fra nå av er inngangspengene for synshemmede til Louvre museet 0 euro.

Dette er virkelig strålende, sier Thomas Meyer, direktør for Les Auxillares des Aveugles, en organisasjon for synshemmede. ***Hver skulptur er en opplevelse***, tilføyer han.

Konseptet er ikke nytt. Andre museer i Paris har slike utstillinger. ***Disse utstillingene var midlertidige** Louvre Museet fortalte oss at "Touch Gallery" blir en varig utstilling*, sier Meyer.

Selv om andre musser lenge har organisert utstillinger for synshemmede, er denne i Louvre litt mer unik. Louvre eier de største historiske kunstverkene. ***Det er ikke rart vi er entusiastiske***. I følge Det franske blindedeforbundet får synshemmede lov til å berøre arkitektoniske modeller i

noen andre museer. Når du besøker et museum, er det vanligvis en modell av bygningen. ***Egentlig er arkitektur ikke ekte kunst, men en bygning som Louvre er så unik i seg selv.** Opplevelsen og bevisstheten om at du er i en spesiell bygning, er en viktig faktor for å kunne kjenne kunsten perfekt.

Anerkjennelse

Besøkende med godt syn opplever utstillingen helt annerledes. Blinde kan gjenkjenne ved å røre en kjent skulptur. Hvert kunstverk er bygget med andre materialer. "Touch Gallery" blir en kjempeopplevelse.

Malerier

Maleriene er selvsagt mye vanskeligere å forstå for synshemmede. I hvert av museets rom kan besøkende bruke en lydguide. Louvre tilbyr også spesielle lydguider som beskriver maleriet omfattende. **"Blinde og svaksynte kan lage seg et bilde i hodet av hvordan maleriet ser ut med den forklaringen."**

I tillegg til lydguider tilbyr Louvre også vanlige guidebøker. Synshemmede blir guidet av en spesialguide. Spesielt for "Touch Gallery" er at også førerhunder er tillatt i Louvre. Utstillingen er gratis for synshemmede. Ledsagere betaler 4 euro for en billett.

Mitt besøk til Paris

I påsken reiste kona og jeg til Paris. Vi bodde i sjømannskirken som ligger i koselige omgivelser vest for Paris. Innen i en stor hage ligger en ombygd

villa som i dag utgjør rammene for den mangfoldige driften. Der bor presten, husmor og en ettåring, en ung kvinne som bruker et år av livet sitt til Gud og kirken, uten lønn. Den norske sjømannskirken er hele Frankrikes norske kirke. På 17. mai kommer ca 300-500 norske statsborgere til kirken. For å kunne bo der må du bruke 10% av tiden din til prestearbeid (dugnad). Jeg rakte kongler i den fine hagen. Med tanken på besøk til Louvres "Touch Gallery" følte jeg meg som 'konglers konge*!

Paris er en sjarmerende by med flotte parker, museer, elven Seine, uterestauranter, trange gater, hvor du best kan bruke T-bane for å komme fram til alle severdigheter. Turistbåter på Seinen og sightseeingbussen er også å anbefale.

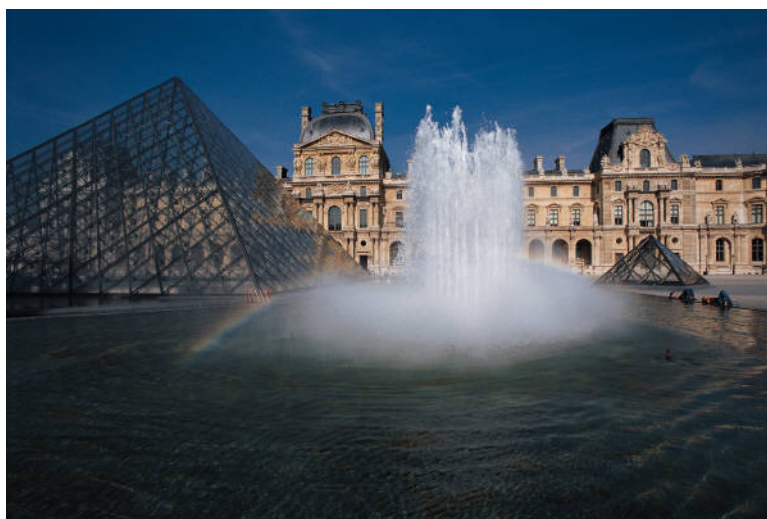
På påskedagen besøkte vi den svenske sjømannskirken for å delta i høytidsmesse. De holder til i en stor kirke midt i Paris, med bl.a. et svensk-fransk kor med 16 damer og herrer, alle med tilknytning til Sverige. Det bor 19 000 svensker i Paris hvorav 400 familier er aktive kirke-medlemmer. Etter en god lunsj gikk

vi bl.a. til Sacre-Coeur. Der koste vi oss med en gudstjeneste på sang.

Så kom den store dagen. Louvre er verdens største museum, som imponerer med sin arkitektur og størrelse allerede før du er inne i selve museet. Museet med Leonardo da Vincis Mona Lisa og Venus av Milo. Men det ble en dag med en stor skuffelse, da jeg oppdaget at "Touch Gallery" var stengt p.g.a. ombygning. For en nedtur!

Heldigvis fant jeg en erstatning. Musée Rodin. Dette var virkelig flott, fordi de hadde en utstilling som var tilrettelagt for synshemmede. Det var veldig rørende å se disse skulpturene med hendene mine! Bl.a. "Le penseur" (Tenkeren) var verdt å bruke god tid på, og å se nøye.

Det hadde vært fantastisk hvis norske museer følger eksempelet fra Louvre og Rodin Museet, slik at norske synshemmede kunne glede seg til museumsturen og få samme kjempeopplevelsen som alle beskere til Paris. Gode eksempler er verdt å vurdere og ikke minst: følge!!!

Tegnspråkrådgiver til Språkrådet

Pressemelding fra Språkrådet,
Oslo, 19 mai 2011

Tegnspråkrådgiver til Språkrådet

Den første rådgiveren i tegnspråk er ansatt i Språkrådet, statens fagorgan i språkspørsmål. Det skjer som en følge av at storting og regjering har gitt norsk tegnspråk høyere offisiell status.

Sonja Myhre Holten (46) er ansatt i den nyopprettede stillingen som tegnspråkrådgiver. Myhre Holten kommer fra en stilling som seniorrådgiver ved Skådalen kompetansesenter. Hun er utdannet språkviter med mastergrad i tegnspråk, allmennlærer med første avdeling spesialpedagogikk og tegnspråklærer.

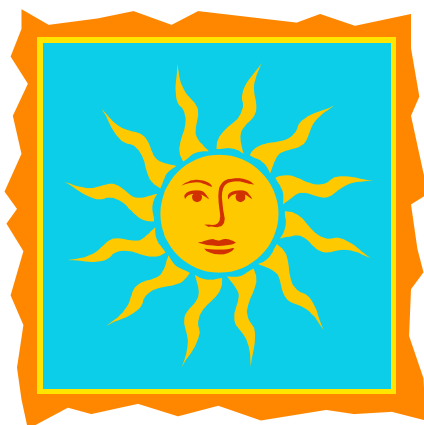
Fullverdig språk

- At denne stillingen blir opprettet, er et viktig praktisk steg for å styrke stillingen til norsk tegnspråk i samfunnet. Vi er svært glade for å få Sonja Myhre Holten med på laget, sier Karl Henrik Stensholt, fungerende direktør i Språkrådet.

Med stortingsmeldingen "Mål og mening. En helskapeleg norsk språkpolitikk" ble norsk tegnspråk anerkjent som et fullverdig språk. Meldingen varslet at Språkrådets språkpolitiske ansvar skulle utvides til å gjelde mer enn bokmål og nynorsk. På grunnlag av dette har Språkrådet fått midler til å ansette en rådgiver i tegnspråk.

Rådgivning og samarbeid

Målet med stillingen er å styrke bruken av tegnspråk i samfunnet. En viktig arbeidsoppgave blir å utvikle samarbeid med ulike fag- og interesseorganisasjoner som arbeider med tegnspråk. Rådgiveren skal innhente relevant kunnskap om bruken av og statusen til norske tegnspråk. Det vil også være en sentral oppgave å informere om og på tegnspråk. Rådgiveren skal gi råd om bruk av tegnspråk til det offentlige og til private, svare på spørsmål fra publikum og informere om tegnspråkbrukeres språklige rettigheter.

Uryddighet hos tolketjenesten i Hordaland

Av Kjell R. Johnsen

Tidligere i vinter oppdaget jeg at det var uoverensstemmelser mellom min bestalling av tolker og arbeidsavtalen tolketjenesten laget som gjaldt mellom frilanstolkene og tolketjenesten i Hordaland.

Tolketjenesten hadde innført en bestemmelse om at tolkene skulle ha tre og en halv timers ventelønn hver dag.

Jeg tok opp det med fungerende avdelingsleder i tolketjenesten og krevde innsyn i denne avtalen.

Fungerende avdelingsleder Dorothea Vik svarte at dette var en avtale mellom frilanstolkene og tolketjenesten, og at jeg ikke hadde noe med å kreve innsyn.

Da svarte jeg at i så fall fant jeg ingen grunn til å signere oppdragskortene. Jeg fikk svar at signaturen gjaldt ikke annet enn at brukeren attesterte for at tolken hadde vært tilstede.

Jeg var ikke fornøyd med svaret og henviste til offentlighetsloven om at min bestilling dannet grunnlaget for utarbeidelsen av arbeidsavtalen, og at jeg dermed var part i saken og hadde innsynsrett.

Jeg gjorde det også klart at jeg kom til å reservere signaturen med å føye til i oppdragskortet med teksten: timeantall ikke kontrollert.

Siden har jeg intet hørt fra Vik. Forståelig nok!

Men Vik har plikt til å svare i henhold til Forvaltningsloven, og jeg venter fremdeles.

Det skal ikke være sånn at tolketjenesten prøver å gjemme seg bak prinsippet om at arbeidsavtalen gjelder frilanstolkene og tolketjenesten, og at avtalen må holdes skjult for brukeren.

Det er viktig at brukeren forvisser seg om at bestillingen er overensstemmende og kommer til riktig uttrykk i arbeidsavtalen.

De fleste døvblinde brukere vet ikke hvorfor de signerer og selv tolkene har ikke klarhet over dette fordi de antar vanligvis at timene som blir oppført på oppdragskortet danner grunnlaget for utbetalingen av lønn, og at brukeren har ansvar for det som står oppført.

Treningskompis

Kilde: www.treningskompis.no

Treningskompis er:

www.treningskompis.no er en møteplass for dere som vil trene sammen. Nettsiden er skapt og eid av Ridderrennet.

Registrer deg å Treningskompis hvis du har lyst til å hjelpe noen med å drive idrett, eller hvis du trenger ledsager. Det er viktigst at du legger inn opplysninger om bosted eller lokalmiljø, type aktivitet, ferdighetsnivå og eventuelt behov for tilpasning eller tilrettelegging slik at koblingen blir best mulig fra starten av.

Trening gir bedre helse og livskvalitet. Noen trenger hjelp til transport, eller har særskilte behov før, under eller etter selve aktiviteten. Med denne nettsiden ønsker vi å legge til rette for daglig fysisk aktivitet.

Informasjon om treningskompis
Ridderrennets hovedmål er å motivere til fysisk aktivitet året rundt, selv om vi også skal arrangere verdens meste attraktive vintersportuke for mennesker med nedsatt funksjonsevne. I mange år har Ridderrennet ønsket å skape en database med ledsagere. Arbeidet skjød fart da vi søkte og fikk midler fra Storebrands "Du kan", - konkurranse under tittelen "Skal vi trene sammen?". Vi ønsket å skape en database for kobling mellom to som vil trene sammen, der den ene har praktiske problemer eller et noe utvidet behov for tilrettelegging og til-

pasning.

Ridderrennet er unikt på mange måter, men det Treningskompis ønsker å legge vekt på og utvikle videre, er samspillet mellom to mennesker i aktivitet. Trening er nøkkelen til bedre helse og livskvalitet. Helsedirektoratets tall fra 2010 forteller at 4 av 5 nordmenn er for lite aktive, og at 3 av 10 er helt inaktive. 79% av de inaktive oppgir tilgjengelighet, trivsel og praktiske elementer som årsaker. Sosiale ulikheter øker i takt med inaktiviteten i samfunnet. Kun 1% av de inaktive savner haller og utstyr. Det viser at motivasjon spiller en stor rolle. Å ha noen å trene med, kan være motive-

Ulike ordninger for ledsaging

Det finnes per i dag utallige prosjekter med mål om å få folk i aktivitet. De kan være i regi av det offentlige, kommersielle aktører, pasientforeninger, særidrettsforbund, idrettskretser, og frivillige lag og foreninger. Det varierer mye fra kommune til kommune, fra idrettslag til idrettslag, fra prosjekt til prosjekt, fra år til år, hvordan dette fungerer i det enkelte lokalmiljø. Ordningen med støttekontakt er foreløpig avhengig av kommunale vedtak. Helsedirektoratet ønsker at brukerne og støttekontaktene skal være mer fysisk aktive.

I den nye folkehelseloven er det et håp om at kommunale frisklivssentra-ler og eventuelt andre lignende, kommunale tiltak skal bidra til økt fysisk

aktivitet. Ansvar for å aktivere folk, ligger ikke hos NAV eller fastlegen.

En felles, nasjonal opplæring av treningskontakter finnes ikke, men et tiltalls enkle instruktørkurs arrangeres av helseforetaket Helse Førde, fylkeskommunalt folkehelsearbeid i Sør-Trøndelag og Oppland, og idrettskretser i Oslo, Hordaland og Møre og Romsdal. Idrettsforbundet har koordinatører i idrettskretsene til å ta seg av mennesker som ønsker å trene i sitt nærmiljø.

Fritid med bistand har sitt hovedsete i Kristiansand, og skal hjelpe mennesker med utvidet behov inn i organisert idrett.

Hvis du har behov for tilrettelegging, har du antakelig krav på støttekontakt fra din hjemkommune.

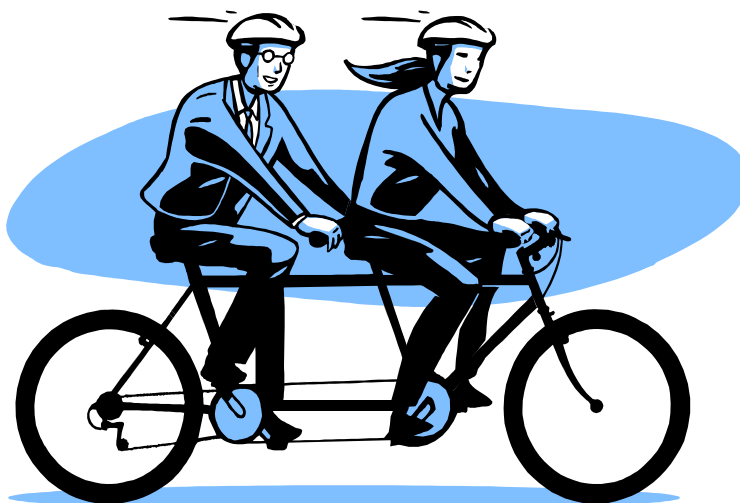
Hvis du er registrert som ledsager, kan du undersøke om din trenings-

kompis har støttekontakt i sin kommune. I så fall kan du sannsynligvis lønnes som ledsager.

Personvern

Legg merke til at ikke alle felter må fylles ut ved registrering. Kun feltene med stjerne er obligatoriske. Dette er for at din private sfære skal ivaretas på best mulig måte.

Det er frivillig å bli medlem, og du kan melde deg ut når som helst. Du kan selv bestemme hvor mye du vil legge ut av personlig informasjon. Du kan også varsle dersom du opplever noe som upassende eller krenkende i databasen, eller som følges av databasens opplysninger. Ridderrennet vil ikke bruke opplysningene i Treningskompis til andre formål.

Fredriksens legat

**SVERRE FREDRIKSEN OG HUSTRU AASTA FALKBERGET FREDRIKSENS
LEGAT FOR SVAKSYNTE OG BLINDE**

Legatets formål er å yte økonomisk støtte til personlig hjelp for særlig økonomisk og på en annen måte hardt rammede svaksynte og blinde i Norge.

Kopi av siste likningsattest må vedlegges og synshemningen må dokumenteres ved legeerklæring. Kontonummer i bank/ post bes oppgitt for evt. overføring av legatmidler.

Søknadsskjema fåes ved henvendelse til Norges Blindeforbunds Rehabiliteringsavdeling v/ Marit Øverby, tlf: 23.21.50.00 eller på våre internettsider:
www.blindeforbundet.no/internett/tilbud-og-tjenester/legater

Bloggs om Usher syndrom

Av Berit R. Øie

Hei dere som har Usher syndrom

Jeg abonnerer på Videntcenteret for døvblindblevne (København) i sånne nyhetsblad og internett. I dag fikk jeg tips om at det finnes flere med Usher syndrom som har bloggs hvor de

skriver om sine opplevelser.

Her er en link, og først starter det om CI, men ruller dere nedover, vil dere finne disse bloggene. Teksten er på dansk eller engelsk.

Linken: <http://www.dbcent.dk/apropos>

Beitostølen Helsesportsenter

Kilde: www.bhss.no

Beitostølen Helsesportsenter gir re-/habliliteringstilbud til mennesker med temporære og kroniske funksjonsnedsettelse med ulike diagnoser, funksjonsnivå og alder. Senteret er en institusjon innen spesialhelsetjenesten. Senterets visjon sier "Aktivitet og deltagelse gjennom livet". Senteret virksomhet styres av denne visjonen. Aktivitet og deltagelse har fra starten av vært en ledesnor for virksomheten. Senteret har tre viktige virksomhetsområder: brukertilbudet, utdanning og forskning og utvikling.

Brukertilbudet vil alltid være det som står i sentrum. De øvrige områdene skal bidra til utvikling av brukertilbudet ved senteret eller i virksomhet utenfor senteret. Brukertilbudet skal i en ramme av natur og kultur skape forutsetninger for aktivitetsglede, felleskap, mestring og læring. Gjennom bruk av tilpasset fysisk aktivitet skal senteret legge til rette for at brukerne får utnyttet sine evner og muligheter.

Senteret er bevist på at vi kan bidra med kun en del av det som for den enkelte bruker utgjør det totale rehabiliteringsbehov. Et opphold på senteret vil alltid være en del av en større sammenheng. Samhandling med brukernes lokalmiljø må stå sentralt. Oppfølging og kontinuitet kan sikres gjennom denne samhandlingen.

Forsknings- og utviklingsarbeid og utdanningen ved senteret skal være praksisnær. Disse aktiviteter skal bidra med økt kunnskap og kompetan-

se om faktorer som påvirker brukernes muligheter til aktivitet og deltagelse. Vi har stolte tradisjoner å ivareta, samtidig som vi er inne i en spennende tid med store utfordringer som vi skal svare på. Det stilles stadig strengere krav til faglig kvalitet i alt vi gjør. Brukerens krav til oss er vår viktigste kilde til læring.

Om oppholdet

Et ordinært brukeropphold for voksne varer vanligvis 4 uker. Barn tilbys opphold på 2 1/2 ukers varighet.

Nødvendig ledsager får dekket reise og opphold via folketrygd og driftsavtaler med Helse Sør-Øst RHF. Evt. lønn dekkes ikke av BHSS.

Døgnrytme ved senteret:

Kl. 08.00 - 08.45 Frokost
Kl. 09.15 Oppstart aktivitet
Kl. 12.00 - 13.00 Lunsj
Kl. 14.00 Oppstart aktivitet
Kl. 16.00 - 17.00 Middag
Kl. 17.00 Fritidsaktiviteter
Kl. 19.00 - 20.00 Kveldsmat
Kl. 20.00 Fritidsaktiviteter

Lørdag:

Kl. 08.00 - 08.45 Frokost
Kl. 09.15 Oppstart aktivitet
Kl. 12.30 - 13.30 Middag
Kl. 16.00 - 17.00 Kaffe
Kl. 18.00 - 19.00 Kveldsmat

Søndag:

Kl. 08.30 - 09.30 Frokost
Kl. 12.30 - 13.30 Middag
Kl. 16.00 - 17.00 Kaffe
Kl. 18.00—19.00 Kveldsmat

Det gis tilbud om fritidsaktiviteter lørdag og søndag etter egne programmer. Det kan i løpet av perioden bli noen mindre justeringer av tidspunktene.

Treningsprogrammet

Treningsprogrammet settes opp på bakgrunn av brukernes mål, behov og ønsker, samt samtale, legeundersøkelse, funksjonsvurdering og evt. tester.

Voksne brukere er knyttet til grupper på ca 15 personer. Barne- og ungdomsgruppene består av 7 - 8 barn pr gruppe. Treningen ledes av et tverrfaglig team. Det legges mest mulig vekt på aktiv opptrening, derfor benyttes passive behandlingsformer som fleks elektroterapi, varme/massasje og lignende, bare unntaksvis.

Det er fulldags trening mandag til og med fredag. Lørdag er det trening på formiddagen. Tilbudet består av både inne- og uteaktiviteter hele året.

Besøk av pårørende

Som en del av behandlingsopplegget kan det for enkelte brukere være ønskelig med deltakelse av pårørende. Vi har dessverre ikke egne overnattingsmuligheter på Helsesportsenteret, men kan være behjelpelig med informasjon om annen losji på Beitstølen. Ta eventuelt kontakt med Beitostølen Turistinformasjon, tlf 61 94 22 00 eller e-postadresse:

info@visitbeitostolen.com

Det er mulig for pårørende å spise middag ved senteret. Brukeren må avklare dette med kjøkkenet senest dagen før. Matbillett kjøpes i resepsjo-

nen.

Søknad

Brukere mottas etter søknad fra lege. Det bør vedlegges relevante epikriser og/eller informasjon fra annet fagpersonell - for eksempel fysioterapeut, sosionom eller lærer. Søknader til ordinære opphold behandles fortløpende, mens søknader til emnekurs behandles i forhold til aktuell søknadsfrist. Vi benytter ikke søknadsskjema, og søknaden kan gjerne skrives i brevs form. Dersom du søker et av våre emnekurs, merk søknaden med aktuelt kursnavn.

Søknaden skal gi en nøye beskrivelse av brukerens situasjon. Brukerens funksjonsnivå, forflytningsevne, yrkes- og fritidssituasjon etc. må beskrives. Målsettingen med oppholdet angis. Kopier av relevante epikriser fra sykehusopphold, spesialutredninger og lignende skal vedlegges søknaden.

Under behandling av søknadene legger vi vekt på at brukerne best mulig skal kunne nyttiggjøre seg vårt spesielle tilbud, videre at treningsoppholdet inngår som et ledd i et rehabiliteringsplan som også innbefatter planer for oppfølging i lokalmiljøet.

BHSS er en spesialisthelseinstitusjon. Inntak ved BHSS vurderes av inntaktsteam/medisinisk ansvarlig overlege.

Søknad sendes: Beitostølen Helsesportsenter, Legekontoret, 2953 Beitostølen

Returadresse:

LSHDB (Landsforbundet for kombinert Syns- og Hørselshemmede/Døvblinde, Skippergata 33, 0154 Oslo

LSHDB-sentralstyre 2010 - 2012

<i>Forbundsleder:</i>	<i>Åshild Johansen</i>
<i>Nestleder:</i>	<i>Kari Kristine Engan</i>
<i>Styremedlemmer:</i>	<i>Birgit Hagerupsen</i>
	<i>Hege Dahlen</i>
	<i>John Sandell</i>
<i>Varamedlemmer:</i>	<i>Harald Vik</i>
	<i>Nina Helene Skorge</i>

LSHDBs hjemmeside: www.lshdb.no (stadig oppdatert)